

Силабус курсу

«Вокальне аранжування»

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Роки навчання: 2-3. Семестри: III-VI (4 роки навчання)

1-2. Семестри: I-IV (3 роки навчання)

2. Семестр: III (2 роки навчання)

Кількість кредитів: 10, 8, 3.

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Мирошніченко Олександр Миколайович, викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38098 520 6339

Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: «Сольний спів», «Теорія музики», «Сольфеджіо», «Фортепіано та концертмейстерський клас»

Постреквізити: «Клас вокального ансамблю», «Основи диригування», «Методика і практика роботи з ансамблем»

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – Стимулювання творчої активності студентів, ознайомлення з кращими зразками естрадної вокальної літератури, розширення музичного кругозору студентів, розвиток вміння аналізувати та узагальнювати сучасний мистецько-педагогічний досвід з метою впровадження його елементів у власну практичну діяльність, формування особистості здатної до самостійної діяльності.

Надання студентам умінь і здатностей самостійно аранжувати твори.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Вокальне аранжування» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні

- ЗК 2 – знання та розуміння предметної області та професійної діяльності,
- ЗК 3 – здатність до абстрактного мислення,
- ЗК 5 – здатність до пошуку, обробленню та аналізу інформації з різних джерел,
- ЗК 8 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові)

- СК 1 – здатність демонструвати високий рівень виконавської діяльності,
- СК 2 – здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності,
- СК 6 – здатність використовувати професійні знання та навички в процесі

творчої діяльності.

Зміст і структура курсу

- Протягом вивчення навчальної дисципліни «Вокальне аранжування» студенти
- розвивають поліфонічне та гармонічне мислення,
 - транспонують,
 - закріплюють основні теоретичні знання набутих на теоретичних предметах
 - освоюють вміння самостійно опрацьовувати музичний матеріал.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вокальне аранжування» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 7 Фортепіано та концертмейстерський клас

ОК 9 Сольний спів

ОК 10 Теорія музики

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів	ПРН 2
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію	ПРН 5
Демонстрування володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Демонстрування володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції. Вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).	ПРН 9

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вокальне аранжування»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів	ПРН 2
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію	ПРН 5
Демонстрування володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Демонстрування володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції. Вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).	ПРН 9

Структура навчальної дисципліни на базі повної середньої освіти (4 роки)

ТЕМА		Кількість годин										
		Денна форма					Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос.робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Поняття вокального та інструментального ансамблів. Основні прийоми, види аранжування. Етапи створення аранжування. Поняття фактури, форми , композиції та стилю.	22				10	12	23				3	20
Тема 2. Основні способи вокально-хорових перекладів. Аранжування на основі естрадно-джазової гармонії.	23				10	13	23				3	20
Тема 3. Ознайомлення з найпоширенішими сучасними електронними музичними редакторами, та їх технічним забезпеченням.	25				12	13	23				3	20
Всього за модулем	70				32	38	69				9	60
МОДУЛЬ 2.												
Тема 4. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проекту. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний	20				10	10	23				3	20

супровід												
Тема 5 Використання команд меню MIDI. Керування темпом та музичним розміром. Робота з MIDI-плагінами та VST-інструментами. Обробка звуку. Мастерінг.	20				10	10	23				3	20
Тема 6. Музичний супровід, акомпанемент. Створення музичного супроводу до сольної партії голосу, декламації.	19				10	9	23				3	20
Тема 7. Фортепіанний, баянний, гітарний акомпанемент. Малі форми ансамблів, особливості аранжувань. Гармонічний та поліфонічний виклад.	21				12	9	23				3	20
Всього за модулем	80				42	38	52				12	40
МОДУЛЬ 3.												
Тема 8. Загальні правила хорового аранжування. Види перекладень та їх основні принципи та прийоми аранжування.	22				10	12	29				3	26
Тема 9. Аранжування з 2-голосного однорідного ансамблю на 2-голосний мішаний склад.	23				10	13	30				4	26
Тема 10. Аранжування з 3-голосного однорідного ансамблю на 3-голосний мішаний склад.	25				12	13	30				4	26
Всього за модулем	70				32	38	89				11	78
МОДУЛЬ 4.												
Тема 11. Аранжування з 4-голосних мішаних ансамблів на 4-голосні	26				14	12	30				4	26

однорідні.												
Тема 12. Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в партитуру для вокального ансамблю .	27				14	13	30				4	26
Тема 13. Гармонізація вокальної партії.	27				14	13	30				4	26
Всього за модулем	80				42	38	90				12	78
Всього	300				148	152	300				44	256

Структура навчальної дисципліни на базі диплому фахового мол. бак. (3 роки)

ТЕМА		Кількість годин										
		Денна форма					Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос.робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Поняття вокального та інструментального ансамблів. Основні прийоми, види аранжування. Етапи створення аранжування. Поняття фактури, форми , композиції та стилю.	17				10	7	19				3	16
Тема 2. Основні способи вокально-хорових перекладів. Аранжування на основі естрадно-джазової гармонії.	18				10	8	19				3	16
Тема 3. Ознайомлення з найпоширенішими сучасними електронними музичними редакторами, та їх	20				12	8	19				3	16

технічним забезпеченням.												
Всього за модулем	55				32	23	57				9	48
МОДУЛЬ 2.												
Тема 4. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проєкта. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний супровід	15				10	5	19				3	16
Тема 5 Використання команд меню MIDI. Керування темпом та музичним розміром. Робота з MIDI-плагінами та VST-інструментами. Обробка звуку. Мастерінг.	16				10	6	19				3	16
Тема 6. Музичний супровід, акомпанемент. Створення музичного супроводу до сольної партії голосу, декламації.	16				10	6	19				3	16
Тема 7. Фортепіанний, баянний, гітарний акомпанемент. Малі форми ансамблів, особливості аранжувань. Гармонічний та поліфонічний виклад.	18				12	6	19				3	16
Всього за модулем	65				42	23	76				12	64
МОДУЛЬ 3.												
Тема 8. Загальні правила хорового аранжування. Види перекладень та їх основні принципи та прийоми аранжування.	17				10	7	19				3	16
Тема 9. Аранжування з 2-голосного	18				10	8	20				4	16

однорідного ансамблю на 2-голосний мішаний склад.												
Тема 10. Аранжування з 3-голосного однорідного ансамблю на 3-голосний мішаний склад.	20				12	8	20				4	16
Всього за модулем	55				32	23	59				11	48
МОДУЛЬ 4.												
Тема 11. Аранжування з 4-голосних мішаних ансамблів на 4-голосні однорідні.	21				14	7	16				4	12
Тема 12. Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в партитуру для вокального ансамбля	22				14	8	16				4	12
Тема 13. Гармонізація вокальної партії.	22				14	8	16				4	12
Всього за модулем	65				42	23	48				12	36
Всього	240				148	92	240				44	196

Структура навчальної дисципліни на базі диплому фахового мол. бак. (2 роки)

ТЕМА		Кількість годин										
		Денна форма					Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос.робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
МОДУЛЬ 1.												
Тема 1. Поняття вокального та інструментального ансамблів. Основні прийоми, види	6				2	4	7				1	6

аранжування. Етапи створення аранжування. Поняття фактури, форми , композиції та стилю.											
Тема 2. Основні способи вокально-хорових перекладів. Аранжування на основі естрадно-джазової гармонії.	7				3	4	7				1 6
Тема 3. Ознайомлення з найпоширенішими сучасними електронними музичними редакторами, та їх технічним забезпеченням.	6				2	4	7				1 6
Тема 4. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проекту. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний супровід	7				3	4	7				1 6
Тема 5 Використання команд меню MIDI. Керування темпом та музичним розміром. Робота з MIDI-плагінами та VST-інструментами. Обробка звуку. Мастерінг.	6				2	4	7				1 6
Тема 6. Музичний супровід, акомпанемент. Створення музичного супроводу до сольної партії голосу, декламації.	7				3	4	7				1 6
Тема 7. Фортепіанний, баянний, гітарний акомпанемент. Малі форми ансамблів, особливості	6				2	4	7				1 6

аранжувань. Гармонічний та поліфонічний виклад.											
Тема 8. Загальні правила хорового аранжування. Види перекладень та їх основні принципи та прийоми аранжування.	9			3	6	7				1	6
Тема 9. Аранжування з 2-голосного однорідного ансамблю на 2- голосний мішаний склад.	9			3	6	7				1	6
Тема 10. Аранжування з 3- голосного однорідного ансамблю на 3- голосний мішаний склад.	9			3	6	7				1	6
Тема 11. Аранжування з 4- голосних мішаних ансамблів на 4-голосні однорідні.	9			3	6	10				1	9
Тема 12. Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в партитуру для вокального ансамблю	9			3	6	10				1	9
Всього за модулем	90			32	58	90				12	78

Методичні рекомендації

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий відомих аранжувальників і композиторів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Методи навчання

До основних методів навчання відносять:

- вербальний метод (пояснення);
- емпіричний метод (показ на інструменті);
- пошук навчального репертуару (вправ, творів);
- репродуктивний (відтворення студентами педагогічних і методичних прийомів, проілюстрованих викладачем);
- репродуктивно-варіативний (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами музично-виконавської та педагогічної діяльності);
- креативний, творчий (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук студентом засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- педагогічне моделювання (імітація у навчальному процесі педагогічних ситуацій і професійної діяльності викладача);
- педагогічний аналіз (формування педагогічного мислення студентів у конкретних педагогічних ситуаціях засобом аналізу власних дій і діяльності інших студентів);
- інтеграції (акумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі вирішення виконавських і педагогічних завдань).

Методичне забезпечення

- навчально-методичні посібники і навчальні програми;
- нотний матеріал для проведення практичних занять;
- наочність (аудіо-, відео-записи аранжувань)

Літературні джерела

Основні

1. Браун Р. Компьютер — композитор. Пер. с англ. — М.: ЭКОМ, 1998. — 88 с.
2. Вахняк Є. Хорове аранжування / Є. Вахняк. — Київ: Музична Україна 1977. — 71 с.
3. Живайкин П. 600 звуковых и музыкальных программ. — СПб.: «ВНУ — Санкт-Петербург», 1999. — 95 с.
4. Зиновьев В., Инструментовка для оркестра баянов. Москва : Сов. Композитор 1980. — 65 с.
5. Коломієць О.М. Хорознавство. — К.: Либідь, 2001. — 45 с.
6. Колесник Д. Техника и технология малых студий. Приборы обработки звука.
7. Лебедев С.Н. «Finale for Windows» — М., МПС 1997.
8. Лебедев С.Н., Трубинов П. Ю. «Русская книга о Finale». — СПб: Композитор — Санкт-Петербург, 2003 С. 208
9. Молдавін М. Народний підголосковий спів /М. Молдавін. — Київ, 198
10. Психоакустические методы обработки. — Шоу-Мастер. 1998. No 2. С. 76-78.
11. Персональная студия — творческая лаборатория современного музыканта — Шоу-Мастер. 1997. No 3.

12. Петелин Р., Петелин Ю. Аранжировка музыки на PC. — СПб.: «ВНВ Санкт-Петербург», 1998. — 34 с.
13. Петелин Р., Петелин Ю. Персональный оркестр в PC. — СПб.: «ВНВ Санкт-Петербург», 1998. — 87 с.
14. Романовский Н.В. Хоровой словарь. — Л.: Музыка, 1980. — 23 с.
15. Рабин Дэвид М. «Музыка и компьютер, настольная студия». — Минск, ООО «Попурри», 1998. — 54 с.
16. Смирнова Т. Хорознавство. — Харків, 2003. — 47 с.

Допоміжні

1. Индустрия джаза в Америке (электронный ресурс) К.Мошков
2. Ю. Ремзенко. Аранжування та п'єси для фортепіано (електронний ресурс).
3. Петелин Р., Петелин Ю. Музыкальный компьютер. Секреты мастерства. СПб. БХВ-Петербург, Арлит, 2001. — 608с.
4. Трусова В., Медведев Е. Музыкальная азбука на PC. Самоучитель. М., 2002.
5. Живайкин П. 600 звуковых и музыкальных программ. — СПб., - ВНВ- Санкт-Петербург, 2001.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua> Інтернет, електронні підручники, посібники, каталоги

1. <https://noty-bratstvo.org/sites/default/files/>
2. <https://domifa.ru/rubriki/khor/158-khorovaya-aranzhirovka>
3. http://notes.tarakanov.net/katalog/kompozitsii/horovaya-aranzhirovka_2/
4. <https://ale07.ru/music/notes/song/chorus/ivakin.htm>
5. https://urait.ru/uploads/pdf_review/39F463EA-CEEC-4BB9-8F56-036F7184CA90.pdf
6. <http://ru.scorser.com/S/>

Політика навчальної дисципліни

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- перевірка нотних робіт студентів;
- іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та

шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90 — 100	«відмінно»
B	82 — 89	«добре»
C	74 — 81	«добре»
D	64 — 73	«задовільно»
E	60 — 63	«достатньо»
FX	35 — 59	«незадовільно» з можливістю повторного складання
F	1 — 34	«незадовільно» з обов'язковим повторним курсом

Національна 5-тибальна шкала	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 (відмінно) Студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	90-100	A
4 (добре) Студент володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	82-89	B
	74-81	C
3 (задовільно) Студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
	60-63	E
2 (незадовільно) Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	35-59	FX

	0-34	F

Політика перескладання.

Перескладання модуля здійснюється за бажанням студента один раз з дозволу кафедри за наявності поважних причин, оцінюється за 20 бальною шкалою. Загальний підсумок за курс визначається шляхом додавання балів за всіма видами контролю з подальшим переведенням в національну, 100 – бальну та європейської кредитно-трансферну систему.

Політика академічної доброчесності.

Списування під час поточних занять, тестових робіт та екзамену заборонені.

Політика відвідування.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за пропуск занять без поважної причини знімаються бали (по 1 за кожне пропущене заняття). З об'єктивних причин (напр., хвороба) навчання може відбуватися в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.